

SAVET STRANIH INVESTITORA – PREGLED

Savet stranih investitora u 2022 godini s ponosom obeležava dve decenije postojanja i doslednog rada na poboljšanju uslova poslovanja u Srbiji. Naše zajedničko putovanje ka boljem poslovnom okruženju počelo je u julu 2002. godine kada je 14 kompanija uz podršku OECD-a osnovalo Savet stranih investitora. Jedno smo od najstarijih udruženja kojima je glavni cilj poboljšanje poslovne klime i poslovne etike. Možemo se pohvaliti da smo tokom dve decenije rada ostali dosledni glavnim cilju, postigli veliki porast članstva i ostvarili značajne rezultate, dok smo se istovremeno uspešno prilagođavali izmenjenim i često izazovnim okolnostima u privredi. Godinu dana nakon osnivanja naše članice imale su ukupno 150 miliona evra investicija i 3.160 zaposlenih, dok danas imamo približno 120 članova koji su ukupno uložili više od 36 milijardi evra u Srbiji i imaju 100.000 radnih mesta. Ovo je pokazatelj da su naše članice u Srbiju došle sa dugoročnim planovima, uz koje idu i interesovanje da se doprinese povećanju privrednog rasta i konkurentnosti, kao i puna posvećenost tom cilju. Savet stranih investitora je udruženje koje omogućava da se glas privrede direktno čuje. Naši partneri i sagovornici su prepoznali vrednost i pouzdanost našeg rada. Sa ključnim partnerima za ostvarenje ciljeva negujemo posebne odnose: jedino smo poslovno udruženje koje ima institucionalni okvir za saradnju sa Vladom Republike Srbije kroz Radnu grupu za sprovođenje preporuka iz „Bele knjige“ kojom predsedava Predsednik Vlade, i čiji su stalići, institucionalni članovi Upravnog odbora, Evropska investiciona banka (EIB) i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD). Pored toga, Savet okuplja i bilateralne privredne komore.

NOVI IZAZOVI

Tekuća godina donela je nove izazove. U 2022. očekivali smo konačan kraj pandemije virusa COVID-19 što bi označilo ubrzanje ekonomskog rasta, obnavljanje lanaca snabdevanja i povratak globalnoj ekonomskoj saradnji. Međutim, sukob na tlu Evrope i ekonomsko-političke podele potisnule su u drugi plan sve ostale teme i dovele u pitanje očekivano ubrzanje ekonomskog rasta kako globalno tako i u Srbiji.

DUGOROČNA POSVEĆENOST DIGITALIZACIJI

Članice Saveta stranih investitora se godinama zalažu za „paperless work“, ubrzanje digitalizacije društva i digitalne transformacije poslovanja kao ključnih elemenata za prevaziđenje brojnih izazova sa kojima se

suočava ekonomija Srbije. Pandemija je dodatno istakla potrebu za takvim razvojem i ubrzala procese. Doprinos naših članica veoma je značajan u inicijativama koje su već sprovedene ili se očekuje njihova primena u skoroj budućnosti. Neke od najznačajnijih realizovanih inicijativa su digitalizacija menice, video identifikacija i potpis u cloud-u. Posebno bismo ukazali na opsežnu inicijativu za digitalizaciju finansijskih usluga, koja je pokrenuta 2020. godine i u toku je i dalje. Njen cilj je da se što veći broj finansijskih usluga sprovodi elektronskim putem i učini dostupnim klijentima, i da se time uklone takozvana uska grla u poslovanju kompanija, a mnogi poslovi građanima učine lakšim. Savet učestvuje i u radu Koordinacionog tela za digitalizaciju zdravstva u Srbiji. Kako je Savet u načelu posvećen digitalizaciji u svim oblastima rada i poslovanja, svoje kapacite i rad usmerava na digitalizaciju u oblasti radnog prava i usklađivanju Zakona o radu sa zakonima o elektronskom dokumentu i elektronskom potpisu. Takođe, podizanje kapaciteta portala Poreske uprave, kao i pojednostavljenje postupaka kroz digitalizaciju u ovoj oblasti predstavlja jedan od ključnih segmenata unapređenja poslovne klime u Republici Srbiji koji se nalazi u fokusu Saveta.

ODBORI KAO OKOSNICA NAŠEG RADA

Savet stranih investitora ima devet radnih odbora, koji čine okosnicu našeg rada. U radu odbora učestvuju stručnjaci zainteresovani za oblast kojom se odbor bavi. Odbori su samo jezgro rada Saveta zato što se u njima razmenjuju znanja i stavovi, sprovode analize politika, propisa i njihovih nacrtova, i sastavljaju predlozi za unapređenje propisa, a time i poslovne i investicione klime. Odbori su živ sistem koji se menja i usklađuje sa okolnostima i potrebama članica. U 2022., osnovan je jedan novi odbor, pa sada Savet stranih investitora ima ukupno devet radnih odbora: Odbor za borbu protiv nedozvoljene trgovine i hranu, Odbor za finansijske usluge, Odbor za ljudske resurse, Odbor za infrastrukturu i građevinarstvo, Pravni odbor, Odbor za farmaceutsku industriju, Poreski odbor, Odbor za telekomunikacije i digitalnu ekonomiju, i novi Odbor za turizam i ugostiteljstvo.

OSNOVNA NAČELA - GARANCIJA

STABILNOSTI I USPEHA

Savet stranih investitora se tokom dve decenije rada menja, prilagođavao okolnostima i anticipirao promene.

Osnovna načela su, međutim, ostala nepromenjena, odolevajući izazovima koje nosi vreme, i održavajući stabilnost i kontinuitet našeg rada. Naši osnovni principi su nezavisnost, stručnost, najbolje prakse, saradnja i evropske integracije

NEZAVISNOST

Savet stranih investitora je zastupnik opštег interesa poslovne zajednice. Nezavisnost i samoodrživost su od ključnog značaja da bismo ispunili tu misiju. Dvostepeni način odlučivanja je dodatna garancija ravnopravnosti članica. Prva odluka donosi se u okviru radnih odbora, uz jednako učešće zainteresovanih članova bez ograničenja, i uz težnju da se dogovorom postigne saglasnost svih. U drugom koraku, Upravni odbor Saveta razmatra predložene odluke radnih odbora i o njima odlučuje.

STRUČNOST

Bela knjiga koja je pred vama ne bi bila moguća bez ogromnog stručnog znanja, praktičnog iskustva i posvećenosti naših članica. Bela knjiga je naša osnovna platforma za dijalog o poboljšanju propisa i poslovne klime, a zahvaljujući stručnosti naših članica postala je i značajan izvor informacija koje koristi Evropska komisija u sačinjavanju godišnjeg izveštaja o napretku Srbije u priključivanju Evropskoj uniji. Na osnovu iskustva, tokom godina smo razvili i jedinstvenu metodologiju merenja ostvarenih rezultata i napretka u ispunjavanju preporuka iz Bele knjige. To je Indeks Bele knjige, koji daje poređenje i rangiranje napretka po svim oblastima koje su u fokusu Bele knjige a na osnovu ispunjenosti preporuka iz prethodnih godina. Dodatni kriterijum je vreme proteklo od kada je preporuka prvi put objavljena u Beloj knjizi do kada je preporuka usvojena. Na taj način se meri i tempo unapređenja poslovne klime koji može imati značajan uticaj na donošenje odluka o investiranju.

NAJBOLJE PRAKSE

Strani investitori ne donose samo investicije i radna mesta, već i visoke etičke i poslovne standarde, poslovnu etiku, koncept održivosti i primenu novih tehnologija. S ponosom možemo da kažemo da su naše članice dobri poslodavci, koji vode računa o zaposlenima i lokalnoj zajednici kroz različite društveno odgovorne projekte. Kada je reč o posvećenosti zelenoj agendi i upravljanju otpadom, naše članice su, sledeći politike matičnih preduzeća koja su

većinski u EU, karbonski neutralne.

SARADNJA

Saradnja je jedna od osnovnih okosnica naših aktivnosti i postignuća. Vlada Srbije i regulatorna tela su naši prirodni partneri, jer je u njihovoj nadležnosti donošenje propisa i njihovo sprovođenje. Posebno bismo istakli da nam, postojeći institucionalni okvir za saradnju Saveta sa Vladom Republike Srbije, Radna grupa za unapređenje i sprovođenje preporuka iz Bele knjige omogućuje efikasniju i uspešniju primenu preporuka iz Bele knjige. Čast nam je što smo redovan sagovornik i partner Evropske unije, kao i drugih relevantnih aktera poput diplomatskih krugova, međunarodnih finansijskih institucija, razvojnih agencija, akademске zajednice, i drugih poslovnih i javno-privatnih udruženja.

EVROPSKE INTEGRACIJE

Savet stranih investitora je od samog početka svog delovanja posvećen evropskim integracijama. Savet nema nedoumice po pitanju toga da li je članstvo u EU put kojim Srbija treba da ide. Smatramo da je u izazovnim vremenima ovaj put još značajniji, imajući u vidu geografski položaj Srbije i njenu duboku povezanost sa Evropskom unijom. Svesni smo i da je tesna međunarodna saradnja neophodna za rešavanje kriza regionalnih ili svetskih razmera. Smatramo da smo jedna od organizacija koje imaju najviše znanja i iskustva da pruže podršku evropskim integracijama, budući da više od 70% članica dolazi iz Evropske unije, dok i većina ostalih posluje na evropskom tržištu. Imajući to u vidu, aktivno zastupamo usklađivanje zakonodavstva Srbije sa propisima Evropske unije i podržavamo intenziviranje pregovora o pristupanju. Snažan evropski kontekst delovanja vidljiv je i u partnerskoj saradnji sa EU komisijom, Evropskom investicionom bankom (EIB) i Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD).

IZVRŠNA KANCELARIJA

Izvršna kancelarija Saveta je mali tim koji svojom efikasnošću, znanjem i posvećenošću omogućava nesmetano funkcionisanje udruženja, laku komunikaciju sa članovima, saradnicima i partnerima Saveta. Zadužena je za sprovođenje odluka organa Saveta, kao i za unapređenje saradnje među članicama kroz komunikaciju na dnevnom nivou i kao takva ima nezaobilaznu ulogu u našem složenom, ali dokazano uspešnom mehanizmu.

Ključne karakteristike i vrednosti Saveta

Nezavisnost	Regulatorna stručnost	Doslednost
Najbolje prakse	Promocija EU	Saradnja

Ključne brojke

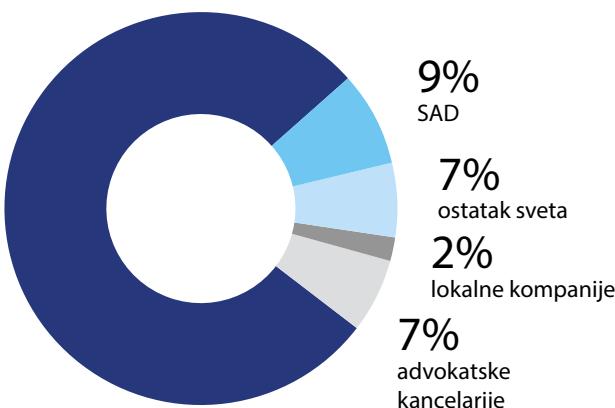
20
godina
postojanja

116 članica
iz 21 sektora

Geografska pokrivenost

75%
Evropa

> €36 bil.
milijardi investicija
u Srbiji od strane
članica Saveta

>100,000
direktno zaposlenih
u Srbiji od strane
članica Saveta

Bela knjiga 2022 u brojevima

